

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred ~~ene~~ kreno za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Našim naročnikom

naznanjamo, da postane „Naš Dom“ z novim letom samostalen list, ki izhaja vsake štirinajst dni. To je lep korak naprej. Vsled svoje zanimivosti je bil že sedaj eden najbolj razširjenih slovenskih listov. Posihmal bo pa naročnike še bolj zadovoljil, ker bo v povečani obliki lahko več novic prinašal. Od „Slovenskega Gospodarja“ bo popolnoma neodvisen in bo imel lastno uredništvo. Vse novice torej njemu naravnost pošiljajte.

Dosedanjim samostojnim naročnikom priložimo poštne položnice, da jim olajšamo pošiljanje naročnine. Naročnina bo znašala za celo leto samo 2 K, akoravno bo list tako velik kakor „Slovenski Gospodar“ pred dvema letoma. Sedanji naročniki, ostanite zvesti „Našemu Domu“ in pridobite še novih naročnikov! Na srednjem delu položnice zapišite tudi: „Star“ ali „Nov“, namreč naročnik. S tem za-
branite mnogo pomoč.

Naročnino 2 K je dobro, da že sedaj pošljete, ker ob novem letu se delo tako nakupiči, da je težko potem vsakemu ustreči.

Uredništvo in upravništvo „Naš Dom.“

0 bodočih nalogah S. K. S. Z.

Govoril župnik Fr. Gomilšek na občnem zboru S. K. S. Z. v Ptuju dne 28. novembra.

Častiti zborovalci! Zelo pametna je bila misel, naj se za vsako slovensko pokrajino osnuje posebna Slovenska krščansko-socialna zveza. Ta misel je bila sprožena na lanskem II. slovenskem katoliškem shodu. Sedaj delujejo poleg glavne zveze v Ljubljani že tudi pokrajinske zveze v Mariboru, v Celovcu in v Gorici. Prva je začela delovati naša štajerska Slovenska krščansko-socialna zveza, ki je ravno zaključila prvo leto svojega delovanja. Kako je delovala, ste izvedeli iz poročila. Vse se ne da izvršiti, doseči, prvo leto poskušnje. Sedaj, ko je vsepovsod že prodrla misel o nujni potrebi izobrazbe našega ljudstva v duhu katoliškem in narodnem, se bo še le pričelo pravo organizatorično delo.

Meni je danes naloga, naj vam, častiti zborovalci in zastopniki v Zvezi včlanjenih naših bralcih in izobraževalnih društev, podam nekaj načrt za delovanje v bodočem društvenem letu. Evo ga!

Vsaka župnija mora dobiti svoje izobraževalno društvo!

Kjer so le količkaj dani pogoji za prospevanje, ga moramo ustanoviti. Neobhodno potrebuje vsako društvo društveno sobo. Če se ne da dobiti zastonj, naj se pa najame za denar. Krepka agitacija bo že spravila stanarino skupaj. Vse se da doseči, kjer je navdušenje doma. Treba bo tudi misliti v takih krajih na to, da se postavijo društveni domovi. Pose-

bno kjer stavijo nove hiše za cerkovnike, organiste, naj bi se uplivalo na to, da se zraven postavi tudi primerna društvena dvorana, ki se lahko porablja v cerkvene in narodne namene.

Kjer pa res ni mogoče ustanoviti in vzdrževati društva, pa ga nadomeščaj knjižnica. Ta knjižnica pa bodi pod nadzorstvom Zveze. Treba je določati, kako se bode vzdrževala, in kdo bo skrbel za njo. Ustanovijo se že knjižnice, pa ohranijo se iste zelo težko, ker je malo ljudi, ki bi se za nje tako žrtvovali, da se ohranijo in dosežejo svoj namen. Vse drugače je to pri društvu, kjer deluje cel odbor. Zveza naša torej ustanavlja, vodi, ohranja knjižnice, le tedaj bodo kolikor toliko nadomeščale društva, kjer jih ni mogoče vzdrževati.

Za vsako dekanijo naj si Zveza pridobi nekaj rodoljubov, da izvršijo in spopolnijo dekanjsko društveno organizacijo. Na te upliva, te neprenehoma dregaj in jih dejanjski podpiraj, da res izvršijo Zvezine namene.

Vsaka dekanija imej svoj dekanjski odbor S. K. S. Z.

Ta odbor sestoji najmanj iz treh članov: predsednika, podpredsednika in tajnika. Vsako društvo vpošlje razven tega v ta odbor kot odbornika svojega najdelavnejšega odbornika. Vsaj trikrat na leto naj se dekanjski odbor snide k odborovi seji. Odbor skrbi, da so vsa izobraževalna društva, ki delujejo na katoliški podlagi, pri Zvezi. Poglavitna naloga dekanjskega odbora pa bodi redna revizija društev. Revizija je neobhodno potrebna. Kjer ni kontrole, navadno ni vestnosti. Prav zavoljo pomanjkanja medsebojne kontrole mnogo društev ali spi ali pa propada.

O vsaki seji naj pošlje dekanjski odbor kratko poročilo Zvezi. Tako bo Zveza v vednem stiku s društvi, bo vse potrebno izvedela, pa tudi lahko vse ukrenila za procvit društev.

Seje se naj vršijo v krajih, kjer so vzorno urejena društva, da lahko odborniki vidijo na dvoje oči, kako mora biti urejeno društvo, da lahko uspešno deluje.

Delo tajnikovo

je zelo važno. Marsikatero društvo nima natančnih zapisnikov odborovih sej, občnih zborov in društvenih prireditev. Tajnikov zapisnik je zgodovinskega pomena. Kdor pride od drugod, pa mora sodelovati ali voditi društvo, vsled pomanjkanja zapiskov nima pojma, kako in kaj je društvo delalo poprejšnja leta. Mlajše ude zelo zanima zgodovina društva. Dobe dela jih vspodbujajo zopet k delu, dobe spanja pa kažejo, kam društvo ne sme dospeti.

Društvene knjižnice

so središča naših društev. Brez teh si ne moremo misliti društev. Srečno društvo, srečni udje, ki imajo

bogato in lepo urejeno knjižnico. Zelo priporočam enotno uredbo knjižnic po sklepih in navodilih mariborskega shoda S. K. S. Z. l. 1905, ki so objavljena v „Društvenem koledarčku za 1906.“ Razvrstitev knjig v knjižnični omari in v knjižničnem zapisniku v A) Zabavne, v B) Nabožne, C) Kraje- in življenjepisne, zgodovinske, Č) Prirodoslovne, gospodarske, socialne in D) Razne je najbolj praktična za knjižničarja in ude. Vsakomur je mogoče hiter pregled vseh knjig in posameznih strok.

Društva naj skrbijo, da se uvrste v naše knjižnice le knjige, ki so čiste v verskem, narodnem in nravnem oziru. Imamo že, hvala Bogu, dovolj v dobrem duhu pisanih knjig.

Ljubljanska Zveza je oskrbela imenik za društvu primernih knjig in kanonik A. Kržič je izdal z ocenami opremljen imenik mladinskih knjig. Naročanje bo sedaj olajšano.

Izposojevanje knjig

Je v društvu zelo važen posel. Brez vestnega knjižničarja ne more prosperovati nobeno društvo. To uči žalostna izkušnja. Izposojevanje gre najhitreje, če se uredi v smislu navodil mariborskega shoda. Izposojevalnik se sedaj tiska v Ljubljani. S knjižnico imej opraviti edino knjižničar in nikdo drugi. Sicer ni mogoče red. V določenem roku naj udje vračajo knjige, sicer pa se naj tirja kazen, ako se je rok prestopil. Tako se ne bo več pripetilo, da bi bile knjige po pol leta in celo leto dni na domu kakega uda, kakor marsikje doslej. Tako ne bo šla nobena knjiga v izgubo, kakor jih je šlo pri mnogih društvih na stotine.

Redno vzdržanje knjižnice stane veliko truda in veliko denarja. Neoprostljivo je, ako nemarnost enega knjižničarja to raznese, kar je pridnost in pa vestnost drugega spravila skupaj.

Knjige naj bodo trdo vezane. Kar je za vez in popravilo, naj pogleda knjižničar vsak mesec, ker se sicer cela knjiga uniči.

Knjigovezov nam primanjkuje na kmetih. In to je sitno. Mestni so predragi, zunaj pa jih po nekaterih krajih ni. Priporočam, naj bi se naši organizirani v orglarski šoli po postranskem trudu naučili tudi knjigoveštva. Imeli bodo celo leto, zlasti čez zimo, stalen zaslužek. Ustreženo bo njim pa tudi našim društvom.

Uradne knjige ljubljanske Zveze

priporočam vsem našim društvom. Ravno kar se tiskajo v Ljubljani. Urejene bodo v smislu mariborskih sklepov. So sicer bolj obsežne, pa praktične in zadoščajo za veliko let. Tudi se ne izgube tako lahko, kakor se je to zgodilo pri marsikaterem društvu z majhnimi zvezki. V veliki knjižnični omari imej pri zemlji vsako društvo dva primerna predala s ključavnico, da se lahko ondi shranjujejo uradne knjige pa tudi vse važne društvene listine.

Socialni kurzi ali podučni shodi

so dandanes vsakemu društvu neobhodno potrebni. Zimski čas je za nje pripraven čas. Prvo leto naj imajo navduševalen značaj. V to svrhu se naj porabi za redna predavanja naša slovenska zgodovina. Doba slovenske samostalnosti, doba propada, doba turških vojsk in doba vstajenja in preporoda tekom 19. stoletja, vse te dobe naše domače zgodovine hranijo toliko navduševalnih momentov za naše ljudstvo, za našo mladino, da bodo, obdelane pri podučnih shodih, gotovo rodile zaželjeni sad.

Drugo leto naj se začne s strokovnimi, podučnimi shodi. Tvarin je najti obilo v „Društvenem koledarčku za 1907“ iz peresa dr. Kreka. Razven tega itak današnji občni zbor poda tvarin in predmetov letošnjim zimskim socialnim kurzom.

Važni so ti shodi posebno za mladino; ta se jih v prvi vrsti udeležuje. Za mladeniče je najpri-

merneje po večerih, ko so potrebno delo opravili doma, za deklete najprimerneje jutraj po sv. mašah. Po nedeljah po večernicah je zavoljo kratkih dni po zimi premalo časa. Pač pa je to mogoče v poletju.

Socialni kurzi so najprimernejši po zimi, ker imajo udje po zimi čas za lastne študije in za obiskovanje shodov, česar pa po leti ni.

Ker v novejšem času svobodomiselnosti struje motijo tudi ljudi na kmetih, bo treba večkrat tudi apologetičnih predavanj, da dobe udje potrebno orožje v roke, s katerim bodo lahko branili naša krščanska načela v družini, v politiki in v gospodarstvu.

Socialni kurzi so res prave šole za naš narod. Kako prijetno je imeti krog sebe celo četo vedoželjnih mladeničev, ki predavatelja poslušajo z največjim zanimanjem, ga vsak čas pretrgajo s vprašanji in se v vsakem oziru zadovoljni vračajo domov polni navdušenja za strokovno izobrazbo. Kako blazijo, kako razvijajo ti shodi talente naše mladine! Govorim iz izkušnje. Zato naj ne bo nobeno društvo letošnjo zimo brez njih.

Opomnim še, da se naj pišejo zapisniki teh shodov. V to svrhu se naj porabi društveni tajnik, lahko pa se vrstijo zavedni mladeniči kar po vrsti. In kratki zapisnik se pred vsakim shodom prečita.

Telovadba

je za našo mladino velikega pomena. Le v zdravem telesu biva tudi zdrava duša. Organizacija telovadnih krožkov lepo napreduje. Naj bi se ustanovil tak krožek v vsakem večjem kraju. To bodi naloga naše Zveze. Naši mladeniči naj dobe priliko, da se urijo v naših telovadnih krožkih, da ne pridejo v nevarnost, da bi jih pri liberalnih sokolskih društvih ubijali s svobodomiselnostjo.

Skupni znak

še ni določen. Imajo ga naše Marijine družbe, dobiti ga morajo tudi naše izobraževalne organizacije, da se lahko pokažejo tudi na zunaj. Potrebno ukreni tekom zime naša Zveza v sporazumu s ostalimi zvezami.

Delo pri društvih moramo deliti.

Pri marsikaterem društvu sloni vse delo na enih ramah. To se rado zgodi nam duhovnikom. Društvo ima zato odbornike, da vsi delajo, kakor so se razdelila posamezna opravila. Najinteligentnejši odbornik pa ostale vedno vspodbujaj in nadzvaj. Tako pa se ob pametni razdelitvi dela ne bo zgodilo, da bi društvo naenkrat zaspalo ali znatno nazadovalo, ako se delaven član odbora preseli kam drugam.

Mladinsko gibanje moramo poživeti.

Ali je morda zaspalo? Kaj še! Povsod se dandanes pri nas najživahnejše giblje ravno mladina, le na zunaj se v tem letu to gibanje ni tako močno pojavljalo. Poskrbimo za to, da se bo to zgodilo zlasti bodoče leto.

Znova priporočamo organizacijo obeh spolov po mladeniških in dekliških zvezah. Le tako so mogoči uspehi. Vsak spol poseboj bodi organiziran, ker ima vsak za se najsvetejše naloge v bodočnosti. Mladina je itak pri vsakem društvu jedro udov, zato zasluzi tudi največ pozornosti narodnih organizatorjev.

Marijine družbe

so najboljša, najtrdnjša podlaga mladinski organizaciji. Preporod med nemškimi katoličani, preporod cesarskega Dunaja nam to potrjuje. Bodi skrb naših itak delavnih dušnih pastirjev, da bodo v vsaki župniji delovale Marijine družbe za mladeniče in dekleta. Z verno mladino se da vse doseči, ničesar z iz nje dobimo po izobraževalnem vzgojevanju mož in

brezbožno. Verna mladina kar hrepeni po izobrazbi; žen, kakoršnih potrebuje naša domovina v današnjih hudih borbah.

Zbirka govorov in deklamacij za našo mladinsko zvezo

je vedno potrebnejša. Prevzel sem že pred dvema letoma nalogo, oskrbeti vse potrebno za nje izdajo, toda radi prevelikega dela to ni bilo mogoče. Naj se danes sestavi odsek 4 najdelavnejših čč. gg. v tem oziru in tega odseka naloga bodi, da zbirka čim prej zagleda beli dan.

„Naš Dom“ se mora preustrojiti.

Postati mora res mladinsko glasilo. V tem oziru letos ni izpolnjeval svoje naloge. Prvi list podaja jedrnat pregled domače politike, ostali pa naj bodo posvečeni izobrazbi društveni in mladinski organizaciji. Kakor sem slišal, se dela na to.

Večjih shodov je treba čez poletje.

Letos ni bilo nobenega. Shodi kot nekaki pojavi notranjega dela in notranje moči so zlasti za organizacijo naše mladine prepotrebni. Največ spodbudbe prihaja mladini od takih shodov. Važne so gledališke predstave, govori, deklamacije v društvenih domovih, pa za razvoj in okrepljenje na zunaj so nujno potrebni veliki shodi, kjer se združi nekaj župnij ali kar cela dekanija. Najlepše dosežejo svoj namen, ako obsegajo cerkven in izvincerkven program z velikim zborovanjem.

V l. 1908 kot imenitnem jubilejnem letu priredi vsaka dekanija svoj mladeniški in dekliški jubilejni shod.

Obhajali bomo 60letnico našega svitlega cesarja. Če kateri narod, bo slovenski narod kar najlepše obhajal to redko svečanost in proslavljal sivolasnega vladarja, pod katerega 60letno vladno je naš narod še le postal pravi narod, ki se zaveda svojega obstanka, svojega jezika in ljubi in dela za svoj razvoj in za kulturni in gospodarski napredek svojega ozemlja. Kako izredno lepa prilika za naša društva, za naše mladeniške organizacije!

Slavili bomo 50letnico lurske prikazni Brezmadežne, pod katere posebnim varstvom je naš narod in pod katere varstvom edino more prospevati naša mladina in doseči svoje časne in večne cilje.

Obhajali bodemo pa tudi 50letnico mašništva sv. očeta Pija X. Ta redka prilika bo dobro služila, da znova izve naš narod, naša mladina, kolika moč biva v katoliški cerkvi in v papeštvu katoliške cerkve, kot prve in najstarejše nositeljice kulture na svetu, ki jo je le po katoliški cerkvi dobil vsak narod.

Ta trojni jubilej se bo dal lepo združiti in še lepše proslaviti z dekanijskimi jubilejnimi shodi, ki naj postanejo programatični za bodoče leto. Da se bodo povsod obhajali, zato skrbi Zveza z dekanijski odbori.

Program je načrtan, sedaj pa na delo!

Izvršimo našo organizacijo na zunaj po vseh dekanijah, poglobimo in uredimo naše notranje delo v društvih, da se že bodoče leto pokaže vsa moč naše krasne organizacije. Ta izobraževalna organizacija naj postane predhodnica toliko potrebni in težko pričakovani strokovni, kmečki in zadružni organizaciji, katera izvršena na vseh krajih da včakati našemu narodu na Južnem Štajerskem gotovo boljše bodočnosti, v kar pomozi Bog in naše vstrajno delo!

Snovi za predavanje v društvih S. K. S. Z. na Štajerskem.

Ni važnejšega sredstva za izobrazbo in vzgojo slovenskega ljudstva na deželi, kot so predavanja o raznih predmetih, ki se nahajajo in pojavljajo v ljudstvu samem. Živa beseda izda veliko več nego mrtve črke raznih knjig in listov. Neprecenljive vrednosti so zlasti poučna predavanja; zlasti ta moramo gojiti v izobraževalnih društvih. Društva, ki prirejajo redno predavanja raznovrstne snovi, so prave nadaljevalne šole ali učilnice. Ljudska šola daje ljudstvu podlago za nadaljevalni pouk; ta pouk pa je na deželi, kjer ni primernih gospodarskih in strokovnih šol, katerih bi tudi ne mogli vsi obiskovati, le mogoč v samoizobrazbi.

K samoizobrazbi pa moramo napeljevati ljudstvo, mu dajati navodila, ga privaditi čitanja koristnih knjig in časopisov, vzbujati zanimanje za predavanje. Ker so predavanja velikega pomena, jih prireja S. K. S. Z. povsod, kjer je le mogoče, in vsikdar. Toda vrše se ta predavanja po nekaterih krajih še prerediti, treba je tudi pri tem javnem delu določenega načrta. V največ slučajih so rodoljubi, ki se radi žrtvujejo za dobro stvar, v zadregi, ker ne najdejo prave snovi. Odbor je zbral te le snovi za predavanja:

I. Predavanja o gospodarskih vprašanjih.

Strokovna predavanja o raznih gospodarskih vprašanjih, kakor iz živinoreje, iz sadjarstva, iz poljedelstva, bučelereje itd.

a) Za ta predavanje povabi bralno ali izobraževalno društvo strokovnjake, potovalne učitelje.

b) Za predavanje in pouk o raznem zadružništvu pošlje Zadružna zveza v Ljubljani svoje uradnike.

II. Predavanja o prikaznih v prirodi.

1. Tlakomer in njegova uporaba; pumpa sesalka in pumpa brizgalka; zrakoplov.

2. Bistvo toplote; toplomer; upliv toplote na trdna, tekoča in plinasta telesa; raztopljenje in otopenje teles; shlapenje in zgoščenje (poskusi); vrenje.

3. Zračna vlažnost, nasičen in nenasičen zrak; hygrometer; izračne padavine; parni stroj (s pripr. modelom).

4. Razdelba toplote na zemeljskem površju; toki v ozračju (vetri).

5. Popis zemlje:

- a) iz geografičnega stališča,
- b) iz geologičnega stališča,
- c) iz etnografičnega stališča,
- d) iz kulturno-historičnega stališča.

6. Popis meseca, zemlje in njegovo gibanje; površen popis drugih planetov; kometi.

7. Solnce; dozdevno in resnično gibanje tekom dneva in leta; koledar; ptolomejski in Kopernikov sistem.

8. Lastnosti in uporaba magneta.

9. Statična elektrika; poljudno predavanje o raznih učinkih, blisk, grom in strela; strelovod.

10. Električen tok in njega uporaba (kot gonilna sila, za razsvetljavo, za razdelbo teles i. t. d. Röntgenovi žarki, telefon in mikrofoni).

11. Luč in senca; ravno in vzbočeno ogledalo; lomljenje luči (poskusi); fata morgana; leča (očali); kratko- in dolgovidnost.

11. Fotografija; drobno- in daljnogled; oko.

12. Žveplo, fosfor in ogljenec; lastnosti in uporaba.

13. Kisek v zvezi z zrakom; gorljivi plini,

14. Življenje rastlin; strupene rastline.
15. Ptice, koristne in škodljive.
16. Potresi, njih vzroki in zgodovina.

III. Zgodovinsko-socialna predavanja.

1. Zgodovina kmečkega stanu.
2. Kmetijstvo v raznih državah (Anglija, Dansko, Švica itd.).
3. Rimsko agrarno gibanje v primeri z današnjim.
4. Kmet v jugoslovanskih zadrugah.
5. Kmečki upori.
6. Turški boji in Slovenci.
7. Protestantska doba v Slovenih.
8. Vojska v Bosni in Hercegovini.
9. Zgodovina slovenskega naroda (več predavanj).
10. Odlomki iz zgodovine štajerskih Slovencev.
11. Stari Slovani in slovanski narodi (več predavanj).
12. Krajevno važni dogodki (lokalna kronika).

IV. Vprašanja politično-socialne vsebine:

1. Rane kmečkega stanu.
2. O vedno večjih potrebščinah kmečkega stanu.
3. Velika industrija in kmet.
4. Demokratsko načelo in kmet.
5. Potreba krščanskih kmečkih strank.
6. Kmečki stan in država.
7. Kmečki stan in dežela.
8. Kmetijske zadruge.
9. Mlekarnstvo.
10. Perutninarstvo.
11. Svinjereja.
12. Melioracije.
13. Lovski zakon.
14. Občine in kmet.
15. Zgodovina občinske uprave.
16. Občinski red, okrajni zastop.
17. Skrb občin za zdravje.
18. Nalezljive bolezni.
19. Občine, šolstvo in izobrazba.
20. Slovensko časopisje; kako pospešujemo dobro in se branimo slabega časopisja.
21. Civilne in kazenske pravde.
22. Davki in pristojbine.
23. Kmet in knjigovodstvo.
24. Kolonizacija in organizacija izseljencev v Ameriki.
25. Ženska kot mati in vzgojiteljica.
26. Agitacijsko delo in ženska (dobro časopisje, proti alkoholizmu, pri volitvah).
27. Ženska v kuhinji.
28. Ženska v hlevu.
29. Skrb za mleko.

V. Predavanja iz slov. slovstva.

1. Izberi si:
 - a) kako dobo slov. slovstvene zgodovine,
 - b) kakega pisatelja ali
 - c) pesnika.
2. Proučuj posamezna dela pisateljev ali pesnikov in opozarjaj vedno na vse vrline v njih!

VI. Za delavstvo.

1. Delavsko rodbinsko življenje, žene in otroci.
2. Delavske organizacije.
3. Delo po krščanskih nazorih; nasprotje s paganstvom in s kapitalistično dobo.
4. Delavsko zavarovanje.
5. Zahteve delavstva glede na delavsko pogodbo.

6. Socialdemokratske stranke.
7. Krščanski socializem.
8. Zakoni za delavsko varstvo.
9. Delavec in država.
10. Delavec in dežela.
11. Delavec in občina.
12. Delavsko stanje v raznih državah.
13. Delavska stanovanja, razvedrilo, jetika, zdravje in pravica.
14. Delo otrok in varstveni zakoni.
15. Predavanja o raznih pisateljih in pesnikih.

VII. Predavanja apologetične in sploh bogoslovne stvarine.

Ker liberalizem in socialna demokracija po časopisih in shodih neutrudno širita med našim ljudstvom krive nauke o veri in cerkvi, in ker so njihovi napori žalibog že dosegli marsikatero uspehe, kar spričujejo ponekod daleč razširjeni verski dvomi, napačni pojmi, dostikrat tudi verska mlačnost in celo sovraštvo proti cerkvi, je brez dvoma neogibno potrebna boljša in temeljitejša apologetična in sploh veroslovna izobrazba našega ljudstva.

S tem so tudi dela za blagor in napredek našega naroda, saj pomeni ojačenje vere in krščanskega življenja za Slovence ob enem tudi — narodno ojačenje. Prižnica dandanašnji ne zadostuje več, da se odbijejo vsi napadi na vero, na pravice naše cerkve, na zakon, na krščansko odgojo otrok itd. Treba je iti v primerna društva, kjer se more govoriti poljudnejše, kjer se lahko rešijo dvomi posameznikov in kjer se tako more odgojiti armada zavernih in tudi dovolj podučeni zagovorniki naše sv. cerkve in njenih nedotakljivih pravic. Pripravni bi bili med drugimi posebno naslednji predmeti:

1. Ali je mišljenje res popolnoma svobodno? — Treba je torej verovati.
2. Materijalizem.
3. Ali je pametno verovati v Boga?
4. Je-li vera privatna reč?
5. Čudež kot dokaz prave vere.
6. Odkod svet?
7. Odkod življenje?
8. Razvojna teorija in darvinizem.
9. Odkod in kaj je človek?
10. Starost človeškega rodu.
11. O človeški duši, o razumu in možganih.
12. Posmrtnost in večno življenje.
13. Božja previdnost in človeška molitev.
14. Vera in veda, osobito razmerje med modernim naravoslovjem in vero.
15. Sv. pismo in veda.
16. Vera in narodnost.
17. Katoliška cerkev in njen ustanovnik.
18. Katoliška cerkev v raznih dobah.
19. Katoliška cerkev po raznih krajih in pri raznih narodih.
20. Cerkev in omika ter napredek.
21. Cerkev in inkvizicija ter preganjanje čarovnic.
22. Cerkev in šola.
23. Cerkev in ljubezen do bližnjega, karitativno delovanje katoliške cerkve.
24. Cerkev in ljudstvo.
25. Cerkev in država.
26. Cerkev in socialno vprašanje.
27. Druge krščanske cerkve (pravoslavna, angleška, protestantska).
28. Liberalizem in klerikalizem.
29. Krščanstvo in socialna demokracija.
30. Odporna in obrambna sredstva: tisek (časopisi in knjige, brošurice), organizacija, agitacija.

Domače novice.

š **Našim naročnikom!** Ker smo priobčili v današnji številki zanimiv govor g. župnika Gomilšeka o bodočih nalogah S. K. S. Z. in snovi za predavanja, nam je zmanjkalo prostora in smo morali izpustiti mnogo poročil, kar nam naj blagovolijo naši naročniki oprostiti.

š **Čuden slučaj.** Iz Celja se nam piše: V tukajšnji bolnišnici je mož, ki ima v prsih rano od strele. Pravi, da je Ivan Koren. Pripoveduje, da je bil ustreljen od neznanih zločincev in oropan. Skrivnostni slučaj se je nekoliko razjasnil in stvar je postala zelo neprijetna za ranjenca. Imenovani Koren, tudi Lipovšek, je oni dan, ko je bil ranjen, na jako sumljiv način poizvedoval po domačih razmerah v gostilni, kamor je prišel. Ono noč se je ustavil pred gostilno, ki je bila že zaprta, voz z več neznanimi možiki, ki so zahtevali, da se jim odpre, ker se jim je potrl voz in bi ga radi popravili. Gostilničarki se je vzbudil sum in ni hotela na ponovno zahtevanje odpreti. Zaslišala je, kako je nato nekdo preskočil leseno ograjo dvorišča in se skušal utihotapiti v hišo. V strahu je zagrabila za revolver in ga sprožila v smeri, od koder je slišala šum. In ta strel je najbrže zadel dozdevno oropanega Ivana Korena. Upa se, da bo ta slučaj pokazal sled tatinski družbi, ki že dalje časa rogovili po naši Savinjski dolini.

š **Roblek proti kmetu!** Roblek je v državnem zboru glasoval za nujnost predloga socialdemokratov, da se odpre meja tuji živini. Kako so liberalci in žnjimi Roblek obljubovali, da bodo delali za kmeta, sedaj pa glasuje Roblek za predlog najhujših sovražnikov kmeta, socialdemokratov, da se ja hitro odpre meja za tujo živino. Najprej je Roblek uničil savinjske himeljarje, sedaj še pa hoče živinorejce. Proč s takim poslancem!

p **Hajdin.** Hajdinčani so v kratkem času storiili toliko za zvonove, da se jih mora javno pohvalno omeniti. Poročali smo že, da so za farno cerkev sv. Martina kupili 4 nove zvonove za 10.000 K; za podružnico sv. Kungote so vzeli dva stara zvonova in plačali za nje čez 2000 K, in tudi čedna kapelica v Slovenji vesi je dobila k prvemu zvonu še tovariša. Pa so Hajdinčani tudi lahko ponosni na svoje nove zvonove, ki imajo zares krasen glas! Dal Bog, da bi tako delavni gospod župnik Toman, ki vedno boleha, v Iki, kamor se je šel lečit, zadobil kmalu zopet popolno zdravje!

š **Nazaj iz Amerike.** Vsled poloma na denarnem trgu v Ameriki je mnogo delavcev zgubilo službo, ker so morale tovarne ustaviti delo. Zato so se izseljenci začeli vračati v domovino. Dne 2. t. m. je odšlo 200.000 Italijanov v domovino. Tudi naših ljudi se precej vrača. Oblasti so dobile nalog, iti jim kolikor mogoče na roko in jim pomagati pri iskanju dela.

š **V Zerkovcih** pri Mariboru bo v nedeljo dne 15. t. m. popoldne ob 2. shod, na katerem bo poročal poslanec Pišek. Kmetje, pridite!

Koroške novice.

n **Binkole.** Tudi pri nas se je zgodilo nekaj sličnega kakor v Ornečah, da je šel srnjak čez Dravo. Ko je bil lov, so prignali psi srnjaka do enega lovca; ko ta ustrelil, se obrne srnjak naravnost v Dravo, tam je bil led in žival je padla. Ta čas so prileteli psi in so ga prijeli. Naenkrat se je led vdrl in vse je bilo v vodi. Potem ko je bil rešen teh psov, je plaval na drugo stran in je tam izginil.

n **Kurja kuga.** Iz Šmihela pod Pliberkom se poroča: Kaj presenetil je ženske predzadnjo nedeljo razglas tukajšnjega občinskega sluge po službi božji, da razsaja kolera med kurami, sploh med perotnino. Nekatere so se smejale, češ, da je to šala,

pa vendar je resnica. Ta nalezljiva bolezen, perotninska kolera, se je zanesla semkaj iz Hrvaškega po purmanih, ki jih po več sto. navkup priženejo. Dokaz temu: Kjer je prodajalec s purmani prenočil, in prišli ti z domačimi kurami v dotiko, so v teku par dneh kar vse kure poginile. Misli se je od začetka, da je kdo kuram nastavil mišice, ali uradna komisija iz Velikovca z živinozdravnikom je konstatirala, da je to nalezljiva bolezen, kurja kolera, izvirajoča od hrvaških purmanov, ki so prišli s kurami v dotiko. Odredila se je desinfekcija proti nadaljnjem razvitju te bolezni, in tako se je odpo-moglo, da ni še več kur poginilo, kakor okoli 40. Strah pri ženskah za kure pa je tudi ponehal. Gospodinje, pazite torej pri nakupu perotnine.

n **Prevalje.** V nedeljo dne 15. novembra popoldne po blagoslovu se vrši v društvenih prostorih mesečni shod našega delavskega društva z običajnim sporedom. Udje in somišljeniki, prihitite v obilnem številu! Odbor.

n **Pobalinstvo.** Velikovški mestni pobalini so v noči od predzadnje sobote na nedeljo izvršili zoper našo „Narodno šolo“ zopet novo junaško delo. Polomili so pri železni ograji 13 drogov, skoz odprtino so se potem splazili na vrt in odlomljeno železnino položili kakor v zasmehovanje v lepem redu po cellem pragu pred glavnim vhodom. Škoda iznaša 13 kron. Sploh lomi velikovška fakinaža železno šolsko ograjo že skoz dve leti, ne da bi orožniki mogli dotičnike zasačiti, in iznaša vsa škoda že okrog 80 kron. Zdaj pa se je vendar posrečilo orožnikom in mestni policiji prave tičke zaslediti, ki so že priznali vso hudodelstvo, katero so počenjali skozi dve leti. Priznali so tudi, da so oni bili tisti, ki so po noči dne 23. maja t. l. o priliki državnoborske ožje volitve polomili leseno ograjo okrog cestnega križa pri Narodni šoli. Tako se je vendar zgodilo tem ponočnim razgrajajem po znanem pregovoru: Vrč gre tako dolgo k studencu, dokler se ne stere.

n **Velikovska okolica** se probuja. Izobraževalna zborovanja se vršijo drugo za drugim. Predzadnjo nedeljo je zborovalo društvo „Lipa“ ob zelo obilni udeležbi v Smarjeti, kjer sta govorila č. gg. M. Bauman o avstro-ogrski nagodbi, in V. Poljanec o društvenih pravilih. — Na Rudi pa je bil ustanovni občni zbor Izobraževalnega kmečkega društva za Rudo, Št. Peter in okolico. Prostorji so bili natlačeni polni zborovalcev. Govorili so č. gg. konz. svetnik in župnik J. Volaučnik o društvenih pravilih, J. Dobrovc iz Velikovca o pomenu izobraževalnih društev, in A. Gril iz Vovber kot odposlanec vovberskega društva. Pristopilo je 63 udov.

n **Libuče.** Zopet smo bili zbrani na mirodvoru, kamor smo zagreblji Micko Podlapovo iz Grablj, ki je umrla v najlepši mladosti v sedemnajstem letu. Bila je poštena in vedno vesela deklica, radostno si je prepevala v zdravih dnevih. Ni mislila, ko se je spomladi nekje prehladila, da je to že kal smrtne bolezni. Upala je, da še ozdravi, toda neusmiljena jetika, ki vzame marsikateremu mlademu dekletu življenje, ji ni prizanesla. V božjo voljo vdana je na večer 21. listopada mirno v Gospodu zaspala. Marsikomu so se blestele solze v očeh, ko je zrl na mrtvaškem odru med svežimi vencji in cvetlicami to vsahlo cvetlico, iz njenega bledega lica je sijala ljuba nedolžnost. K pogrebu so jo nesle belo oblečene njene vrstnice in ji v slovo zapele milo nagrobne pesmi. Počivaj sladko, draga prijateljica!

Tam gori, tam gori se vidimo spet,

Kjer angelski zbori spev pevajo svet.

n **Št. Rupert** pri Velikovcu. Zakrila je bela odeja lepe koroške planine in doline. Že željno pričakuje naša mladež ugodnega časa, da bi se mogla voziti s sankami in drkati po ledu. Drugi se pa hudujejo, ker ne bode več tako lepih potov in cest, kakor dosedaj. Pa četudi bode slaba pot, nič, ne sneg ne mraz, nas ne bode zadrževal, da bi se na

kvaterno sredo ne zbrali v lepem številu v šent-rupertski narodni šoli pri božičnici, ki jo prirede vsako leto blage šolske sestre ubogim slovenskim solarjem.

Posojeno in vrnjeno!

Privedl Iv. Z.

Črez gozd je sijalo medlo jesensko solnce. Vetr pripogiblje smreke in jelke ter buči neprijetno jesensko pesem.

Skozi drevje donijo udarci drvarjev in jednakeren šum njihovih žag. Sem in tja se sliši lomenje vej in vejic, temu sledi votel padec. Gozdni velikan je padel, premagan od združenih moči delavcev, ki leto za letom podirajo drevje, da si služijo vsakdanji kruh.

V gozdu je kakor v tovarni delo kaj umestno razdeljeno. Najmlajši in najmočnejši podirajo drevje, katero je gozdar v smrt obsodil, in mu oklestijo veje. Drugi razžagajo stebila, zopet drugi spravljajo razdelane kose ob pota, kjer jih zložijo na kupe.

Skozi drevje se začuje daljno zvonjenje. Prvi delavec izvleče z zmrzlimi prsti uro, pogleda na njo ter zakliče v gozd:

Halo — dvanajst!

Glasen klic odmeva v lesu. Kakor na povelje pomečejo delavci sekire in žage iz rok. Eden mlajših privleče suhih vej in vžge ogenj.

Vsak drvar prinese svoj lonec ter ga postavi k ognju. Kosilo je žena že zjutraj skuhala, le zagreti ga je treba. Kmalu je to opravilo gotovo in vsak zagradi, kar ima pred seboj. Nato se začne navaden pogovor drvarjev.

Tvoj oče so baje bolni, Janez?, vpraša Tone. Moja je doma nekaj pravila.

Da, odgovori vprašani. Že dalj časa boleha, je stara bolezen: kašelj in naduha. Ko sem včeraj domov prišel iz lesa, so bili že v postelji. Mislim, da ni hudo, saj jih že dolgo tlači ta naduha.

Tvoj oče niso več mladi in enkrat bo le zadnjič, pristavi drugi.

Hm, je res, de nato Janez. Prihodnji mesec so 80. Iz njegovega glasu se je poznala skrb, katero so mu vzbudile besede sodelavca.

Kdo bi vendar kar na najhuje mislil, tolaži Tone, poseben prijatelj Janezov. Bo že bolje.

Govor se je zasukal na druge reči. Na vojsko in na Francoze, na Ruse in Turke, ki so si bili ravno v laseh. Tudi v gozdu se razpravlja o politiki, o dogodkih zunaj po svetu, čeravno dobijo le po nedeljah časnik v roko.

V njihovih govorih se pokaže vroča ljubezen do domovine, akoravno drugače včasih katero prav trapasto povedo.

Ob enih se delo zopet začne. Popoldan m. kakor predpoldan, tiho, enakomerno. Včasih pride pogledat gozdar, „stari“, in dajati nova naročila. Tedaj odmevajo med drevjem njegova povelja in pa oštevanje. Ni posebno rahločuten, kjer je treba kaj grajati.

Več kakor ena ura je že minila, ko zadone v daljavi kliči:

Ho — ho — ho, spet se oglasi — še enkrat, popolnoma v bližini zakliče zdaj otroški glas.

Halo! odgovori eden izmed drvarjev. Kaj pa neki je?

Oče naj domov pridejo!

To velja meni, reče Janez Tonetu. To je moja Micka, ter se pripravi na odhod.

Oče naj domov pridejo, nadaljuje Micka. Dedcu še ni nič boljše in mati nočejo več biti sami pri njem.

Janez prime svojo hčerko za roko ter odide hitrih korakov.

Ob gozdnem robu stoji samotna hišica. Nizka je, — prej kočja, kakor pa hišica, — last Janezova.

Prejel jo je od svojega očeta. V njej pa mi cveti, dasi ima kupico čvrstih otrok in skrbi, popolna sreča.

Ima pridno, ljubo ženo, s katero je od prvega trenutka zakonskega življenja složno živil in ki tekmuje z njim v postrežbi starega očeta.

Po jednourni hoji pride Janez domov. Ko vstopi v sobo, prihiti mu žena nasproti iz očetove sobice.

Hvala Bogu, Janez, da si prišel, ga pozdravi žena. Jaz ne vem, kaj z očetom početi.

V skrbih gre mož v sobo, žena mu sledi. Oče so precej spremenjeni. Lice je od vročice popolnoma rdečo, blede ustnice so rujave in otečene. Težka sope in v presledkih; a najhuje je kašelj. Starček ga ne more premagati, boli ga v prsih in ob straneh čuti bolečine.

Kako je, oče? vpraša sočutno Janez, bi šel po zdravnika?

Po zdravnika ne, zašepeta bolnik, pač pa po gospoda.

Kaj — oče, res mislite?

Da — da, je res. Ne morem več pretrpeti. Bol me povsod in kašljaj, Janez, ne bom več dolgo pojdi mi po gospoda.

Janez hiti, kolikor ga noge nesejo, k sosedu Matevžu. Ta je sicer že tudi bil nekaj let v krtov deželi, a Matevžka še pridno gospodari s posli. Ta gotovo pošlje z vozom po mašnika, si misli Janez. Peš je k gospodu predaleč in oni so sami že stari ter ne bi mogli peš iti. Dol teči, nazaj teči je dve uri, ta čas oče že lahko izdahnejo.

Pri Matevžu mlatijo, vsi so zbrani v škednju.

Srečo dobro, zakliče Janez, ko odpre lesu.

Bog daj, je odgovor in cepeci umolknejo.

Matevžka, začne Janez, nečesa bi te rad prosil. Moj oče umirajo; bodi tako dobra in pošlji z vozom po gospoda.

Moj Bog, vzklikne Matevžka, kaj praviš, oče da umirajo!?

Miha, se obrne k hlapcu, napreži in pelji se, pa hitro vozi!

Mislim, da ne bo tako hudo, de nato, tvoj oče so bili že večkrat bolani; bo že boljše.

Še nikoli nisem vozil mašnika spovedavat. Jaz se ne peljem, veš, malo — nerodno mi je. Naprežem ti že, Janez, pelješ pa lahko sam, brani se hlapec, ki je stal tiho na strani.

Kaj pa misliš, zakliče kmetica. Janez ni voznik. On ne more z mladimi, spočitimi konji voziti.

In v tej obleki, pristavi Janez. Ravno prihajam iz gozda. Saj ves po smoli in lesu dišim!

Le ti pelji, Miha, ukaže žena. Mašnik te ne ugriznejo. Te ni treba sram biti, saj je čast!

Ne peljam, pa ne peljam, se protivi Miha in zapusti škedenj.

Strme se spogledajo.

Je to surov človek, prekine kmetica molk. Umirajočemu noče iti po mašnika! Ne bodi hud name, Janez. Srčno rada bi ti ustregla, pa zdaj ti res ne morem. Nikdo ni več doma, ki bi znal voziti.

Kaj hočem, pojdem k Tomaževim, odgovori ji Janez.

Ta pojde gotovo, reče Matevžka. Jaz pa stopim ta čas gor k vam.

Da, bodi tako dobra, de Janez in hiti dalje.

Tomažovo posestvo je četrte ure hoda oddaljeno.

Sram pri Mihi ni bil ravno vzrok, da ni hotel peljati. Bil je na večer povabljen v bližnjo vas na ples, kjer pa ni hotel manjkati.

Matevž je bil še na polju. Janez mu pove prošnjo in kako se mu je pri Tomaževih zgodilo.

Za božjo voljo, Matevž, napreži in pelji hitro, drugače je prepozno, ga prosi.

Pomagaj mi spreči, odgovori Matevž, takoj pojdem! Ko bi le bil takoj k meni prišel!

Hitro žene konje domov, napreže voziček ter požene konje.

Ta mu še zakliče „Bog plati“ in odhiti po najkrajši poti domov. Tukaj najde svojo ženo in Matevževko pri očetu. Pripravijo vse potrebno za spremenem. Posteljo na novo preoblečejo, pokrijejo mizo, pripravijo klečalnik ter tolažijo starčka, kolikor morejo. Magdalena si obriše večkrat solze, ki so ji silile v oči.

Kako je, oče, vpraša sin, ko stopi v sobo.

Janez, skoraj bo konec, odgovori mu starček težko.

Se pelja Tomaž?

Da, pojde!

Hvala Bogu — da bi le že tukaj bil. — Moj Bog, ne daj, da bi nepreviden umrl! — Da mi je Miha zadnjo prošnjo odbil — naj se mu to ne povrne. — Da bi le že tukaj bili!

Ne bi hoteli moliti?, vpraša Matevževka.

Da, prav rad.

In žena je molila naprej: Božja pomočnica..

Ropot voza jih prekine.

Že pridejo, zakliče Janez in hiti ven.

Mašnik pridejo z Najsvetejšim. Otroci pokleknejo okrog mize ter se prekrižajo. Tudi bolnik skuša — a ne more več.

Za božjo voljo, častiti gospod, hitite — umira, zakliče Matevževka.

Janez, zakliče mašnik glasno — nobenega odgovora. Hitro mu podeli sv. poslednje olje in popolno odvezo.

Starček je izdahnul. Vsi pokleknejo in molijo za dušni pokoj rajnega.

Ko je molitev gotova, se spuste v jok. Glasno je jokal Janez: Če bi se bil Miha peljal, bi gospod župnik pravočasno prišli. Zdaj so pa oče brez spovedi in obhajila umrli. Bog jim bodi milostljiv.

Mašnik tolaži sina, kakor ve in zna: da so oče bili komaj pred tednom pri spovedi, da so sprejeli sv. poslednje olje in obudili kes.

To že, odgovori Janez, pa če bi se bil Miha peljal, bi se bili lahko oče lepo spravili z Bogom in pripravili za zadnjo pot!

Na gostiji, kamor je bil povabljen Miha, je bilo kaj veselo in glasno; tu ni nikdo mislil na smrt in Miha je bil eden najbolj razposajenih. Celo noč je bil neprenehoma na plesišču.

Tomaž je peljal župnika zopet nazaj; tudi Matevževka je čez nekaj časa odšla. Janez je šel z njo do hiše.

Bog plati, Matevževka, reče pri slovesu. Pomagala si mojemu očetu. Bog ti poplačaj in tvojim otrokom. Ne pozabim ti tega svoje žive dni. Bog ti povrni!

Dvajset let je minulo. Dvajset zim je videl gozd in marsikatero drevo se je podrlo pod težo snega, marsikatero je padlo pod ostro sekuro.

Janez je postal gozdu nezvest.

Njegov oče je imel veliko mlajšo sestro. Ta je šla že zgodaj služiti v mesto — a ostala je tamkaj neoženjena. Dolgo ni bilo sledu od nje in vsi so mislili, da je umrla.

Nekaj časa po smrti očetovi dobi Janez poziv k sodniji. Tam začudenemu možu naznanijo sledeče:

Umrla je v mestu L. pred šestimi tedni sestra vašega očeta. Ker ni oporoke, ste vi glavni dedič 20.000 kron.

Dedščino mu izplačajo ob gotovem času. Najprej je bila umrli sestra očetovi na čast pojedina; nato sta zapustila Janez in žena kočjo za gozdom ter kupila novo posestvo.

Bila je lepa hiša, hlev je bil poln živine, celo konja so imeli, in živeli so srečno in zadovoljno. Božji blagoslov je nad njimi.

Njihov sosed pa je Miha, nekdanji hlapec pri Matevževki. Imel je kočjo in veliko družino.

Janeza je pač marsikdaj zbadlo, ko se spomni, da Miha ni hotel očetu gospoda voziti, in ravno rad

ni postal njegov sosed; a nakup je bil tako pripraven in žena je vedno prosila: Odpusti mu, Janez. Občevali so sicer malo — a vendar je bila sloga.

Miha dela kot drvar v gozdovih ter preživi družino, kakor zna in more.

Nekega dne pa prinesejo drvarji Miho domov na nosilnici iz vej. Padajoce drevo ga je pobilo. Stokajočega spravijo v postelj, nobenega uda ne more gauti. Zdaj je prišla skrb in žalost. Oče se zviija v groznih bolečinah, mati ne ve kaj početi. Doma je bila samo 14letna hčerka, drugi so bili vsi po službah.

Bolniku je najprej potreben zdravnik. Hčerka skoči k bližnjemu sosedu, s prošnjo, da naj gre po zdravnika. Ta ji spolni prošnjo.

Med tem pa se pohujša stanje bolnikovo. Začel je pluvati kri, znamenje notranje poškodbe, in omedleval je.

Med tem pa, ne da bi počakala vrnitev hčerke, leti žena sama k Janezovim, jim naznani nesrečo ter ga poprosi, naj napreže in pripelje mašnika. Janez in žena sta z dvema hčerkama sama doma. Dva sina služita cesarju, najstareji je bil v mestu po važnih opravkih.

Takoj se popeljem, odgovori Janez, ti pa, Magdalena, pojdi s sosedinjo ter pomagaj vse potrebno pripraviti!

Janez sam napreže in urno je podil vranca.

Pred njegovimi očmi pa vstaja spomin, da je Miha svoj čas za isto uslugo poprosil — a ta mu je ni hotel storiti. Naj ga Bog zdaj ne kaznuje na enak način zato, šepeta sam pri sebi Janez.

V župnišču je vse začudeno, ko se Janez pripelje.

Kaj hočete, po župnika?, vpraša kuharica.

Da, odgovori voznik, k mojemu sosedu Mihi naj pridejo. — Drevo ga je podrlo in slabo je z njim.

Kuharica zgine med vrati. Kmalu se odpre okno in župnik zakliče vozniku:

Le peljite k cerkvi, takoj pridem.

Ni več tisti župnik, kakor pred dvajsetimi leti. V kratkem času je pripravljen. Iz sosednih hiš pridejo ljudje, da dobijo blagoslov; nato stopijo v voz.

Janez poganja, kolikor more konj teči. Ljudje, ki ga srečujejo, pokleknejo ter se prekrižajo; čudeč se, vprašujejo: H komu le gredo, je le pri Janezu kdo bolan?

Da bi le prav prišli, mrmral je med tem voznik, ter ne stedi ne konja ne biča.

Ko pa pridejo pred hišo, naznanja njima glasen jok: Prepozno!

Pri vstopu zvedo župnik žalostno novico, da je Miha pred petimi minutami umrl.

Z grozo posluša to tudi Janez in tiho molče pristavi: Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč mu naj sveti!

„S katero mero ti meriš, s to se ti bo odmerilo“ in „kaj najmanjšemu mojih bratov ne storiš, tudi meni ne storiš!“ Te besede so se kaj žalostno uresničile.

Dr. HENRIK HAAS

si usoja naznaniti, da izvršuje

ODVETNIŠTVO

na

Tappeiner-jevem trgu št. 9.

blizu glavnega kolodvora.

10 1—1

Vinogradniki, pozor!

Naznanjam, da imam veliko število na suho cepljenih trt in sicer: Šipon (Mosler), Laški rizlec (Wälschriesling) in beli Burgundec, cepljene na Rip-Portalis. Cena I. vrsti 1000 komadov 160 kron. Divjake Rip-Portalis 1000 komadov 20 kron. Oglasiti se je pismeno ali osebno pri **Ivanu Novak**, pos. in trtnarju pri Sv. Urbanu pri Ptuj. 9 (1)

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Pozor,
kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (lusk) na glavi, to je

Kaplor št. 1.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršino in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

*Najlepi majhen sem moček!
Da sem lepo debelih lic.
In la sem le zato dobil.
Na sem Kathreinera kavo pil.*

Prisna samo v izvornih zavojih s imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pili močno razburjajoče zrnate kave nemščane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, rodilna in krvetvorna soči zdravlje.

Otroci si biva samo še navajati Kathreinerjevo kavo.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

St. 365. Srebrna damska remonter ara gl. 3'50

St. 822. Srebrna remonter ara za gospode 3'50

St. 387. Srebrna anker ara, 15 kamenov, gl. 5, dvojni pokrov gl. 6'50

St. 841. Srebrna anker ara, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gl. 7-9'50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoji nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velikosti. največja zaloge ur srebrnine in slatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.

2. Proti prelomom zvonove, in

3. Za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača, slovenska zavarovalnica.

Svoji k svojim!

12-7